

komme ind under den gamle Lovs Bestemmelse om den Rente, der skal ydes af det Laan, de have faaet af Stats-Laanefondens Midler.

Jeg skal slutte disse faa Bemærkninger med at udtale, at denne Lov efter min Mening er en udmærket Lov, som jeg paa det bedste kan anbefale det høje Ting til velvillig Behandling og hurtig Fremme.

H. Rasmussen: Jeg vil blot kort udtale, at Socialdemokratiet gerne vil medvirke til Gennemførelse af det foreliggende Lovforslag. Det ærede Medlem fra Ribe (Brorsen) har Ret i, at da man i sin Tid diskuterede det Forslag, der førte til Loven af 6. April 1906, bredte Diskussionen sig meget vidt ud. Man diskuterede mange og store Spørgsmaal, som det, det skal jeg indrømme, kunde have sin store Interesse at komme ind paa ved denne Lejlighed, men jeg skal afstaa derfra, idet jeg har den Opfattelse, at det ikke vil have videre praktisk Betydning, og at desuden en Del af de Spørgsmaal, der den Gang satte Sindene meget stærkt i Bevægelse, vilde blive behandlet af den Landbokommission, hvorom Rigsdagen for kort Tid siden har vedtaget en Lov. Jeg vil blot sige et Par Ord om et af de Spørgsmaal, der i Samlingen 1905—06 vare stærkt fremme, nemlig Spørgsmaalet om den Spekulation, man frygtede vilde blive en Følge af Loven af 1906. Det er min Opfattelse, at denne Frygt har vist sig at være noget ugrundet, idet den private Spekulation kun i ringe Udstrækning har kunnet komme til at gøre sig gældende som Følge af Loven af 1906. Derfor kan jeg saa meget lettere anbefale dette Forslag, der altsaa vil føre til, at vi faa denne Lov af 1906 fortsat.

Der er et Par smaa Ændringer fra den oprindelige Lov i det Forslag, der er forelagt, som jeg ønsker at sige et Par Ord om. Det gælder for det første den, der gaar ud paa at sætte Renten op fra 3 til 4 pCt. Det ærede Medlem fra Ribe (Brorsen) omtalte dette Spørgsmaal. Efter de Erfaringer, man har indvundet ved den nu-gældende Lov, er jeg ikke saa ganske sikker paa, at dette er rigtigt, i hvert Fald forekommer det mig at være en vel stærk Stigning. Naar den Virksomhed, man her har forsøgt at sætte i Scene, er baseret paa 3 pCt., er det en stærk Stigning at gaa op til 4 pCt., og jeg synes, det ikke er ganske paa sin Plads, at der her aabnes Udsigt til Fortjeneste for Statskassen ved den Virksomhed, der her er Tale om,

skønt jeg indrømmer, at det ikke er nogen stor Fortjeneste, der derved kan opnaas.

Dernæst er der en Bestemmelse om, at Udstykningsforeningerne kunne købe Jord, der er i offentligt Eje, Præstegaards- og anden Embedsjord. Jeg er ikke ganske sikker paa, at det er heldigt at faa denne Bestemmelse ind i Loven. Jeg har tidligere udtalt mig om dette Spørgsmaal her, og det er bl. a. sket fra mine Meningsfællers Side, da vi i sin Tid reviderede Husmandsloven. Den Jord, der er i offentligt Eje, bør i det hele vedblive at være det, og hvis den overdrages paa andre Hænder, bør der fastsættes en aarlig Afgift til Statskassen af denne Jord. Jeg er for øvrigt ogsaa overbevist om, at man i den nærmeste Fremtid vil komme ind paa at drøfte Spørgsmaalet om Præstegaardsjorden, i hvert Fald vil den Landbokommission, der nu skal nedsættes, sikkert gøre det. Jeg skal imidlertid ikke, og det ønsker mit Parti heller ikke, af den Grund, at dette Spørgsmaal er draget ind under Loven, modsætte mig Gennemførelsen af Lovforslaget.

Jeg kunde have ønsket, at man ved Behandlingen af det som Bilag havde haft en udførlig Oversigt over Udstykningsforeningernes Virksomhed. Jeg beklager, at det ikke er Tilfældet, det vilde have været interessant, om vi ved denne Behandling havde været i Stand til at se, hvorledes Udstykningsforeningerne som Helhed have virket i den Aarrække, hvori vi have kendt disse Foreninger. Saa vidt jeg erindrer, er det Husmænd, der oprindeligt rejste Spørgsmaalet. I den Tid, der er gaaet, siden vi fik de første af disse Foreninger, har det vist sig, at det væsentligst er Husmænd og Husmandsorganisationer, der have været i Stand til at sætte Liv i denne Sag. Det har vist sig paa forskellige Egne, og skal der komme noget virkelig gavnligt ud af denne Sag, er det heldigt, at det er Husmændene, der føre an. De have vist sig mange Steder at være i Stand til at tage fat paa denne Sag paa udmærket praktisk Maade. Jeg vil haabe, at de maa faa Lejlighed til i den kommende Tid at fortsætte i det Spor, som de i forskellige Egne have været saa godt inde paa. Jeg har haft Lejlighed til at følge nogle af disse Foreninger paa nært Hold, og jeg er selv Medlem af en saadan Forening i det Amt, hvor jeg bor. Den har i de senere Aar indkøbt og udstykket i alt 9 Ejendomme, og den har efter min Opfattelse gjort et udmærket Stykke Arbejde. Den har imidler-